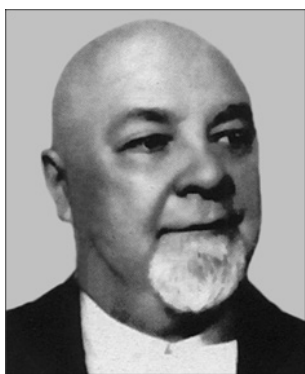

І. Д. Гамкало

Орлов Олександр Іванович

ОРЛОВ Олександр Іванович (18(30). 08. 1873, С.-Петербург – 10. 10. 1948, Москва) – диригент, педагог. Професор (1927). Нар. арт. РРФСР (1945). Закін. С.-Петербур. консерваторію (1902; кл. скрипки П. Краснокутського, теорії музики – А. Лядова, М. Соловйова). Як диригент удосконалював майстерність 1906 у Берліні в П. Юона. 1902–06 – керівник симф. оркестру Кубан. козачого війська у м. Катеринодар (нині Краснодар, РФ). Від 1907 – опер. і симф. диригент у містах України і Росії (Одеса, Ялта, Київ, Ростов-на-Дону, Кисловодськ). Працював у опер. товаристві М. Максакова, моск. «Вільній опері». 1912–17 – диригент оркестру С. Кусевицького, від 1917 – Опери С. Зиміна (обидва – Москва). Від 1925 (за ін. даними – від 1923) – у Київ. опері (1928–29 – гол. диригент), де вперше на київ. сцені поставив опери «Трільбі» О. Юрасовського (3 грудня 1925), «Намисто мадонни» Е. Вольфа-Феррарі (3 жовтня 1926), «Тарас Бульба» М. Лисенка (15 жовтня 1927), «Турандот» Дж. Пуччіні (30 вересня 1928, через 2 р. після прем'єри в Мілані, Італія). Серед ін. постановок – опери «Тангейзер» Р. Вагнера, «Фауст», «Ромео і Джульєтта» Ш. Гуно, «Мазепа», «Черевички» П. Чайковського, «Кармен» Ж. Бізе, «Демон», «Нерон» А. Рубінштейна, «Князь Ігор» О. Бородіна, «Майська ніч» М. Римського-Корсакова; балети «Чарівна флейта» Р. Дріґо, «Шехерезада» та «Іспанське капричіо» М. Римського-Корсакова, «Ніч на Лисій горі» М. Мусоргського, «Блазень» С. Прокоф'єва (вперше на Київ. сцені). Водночас викладав у Вищому муз.-драм. інституті; серед учнів – Г. Верьовка, К. Домінчен, П. Поляков, Н. Рахлін. Вів опер. клас у Муз. технікумі (Консерваторії). 9 лютого 1926 відзначив 35-річчя своєї муз. діяльності оперою «Лоенґрін» Р. Вагнера за участі Л. Собінова. О. диригував літніми симф. концертами в Києві, Харкові. У репертуарі – також твори М. Лисенка, Б. Лятошинського (Увертюра на 4 укр. теми), В. Золотарьова («Дума Кобзаря»). 1930 переїхав до Москви, де був засн. і гол. диригентом симф. оркестру Всесоюз. радіокомітету. 1939 диригував у Держ.

ансамблі опери СРСР під керівництвом І. Козловського (серед вистав – «Орфей та Евридїка» К. Глюка).

Рекомендована література

1. Тищенко А. А. И. Орлов // Сов. музыка. 1941. № 5;
2. Кочетов В. А. И. Орлов // Там само. 1948. № 10;
3. Григорьев Л., Платек Я. Орлов Александр Иванович // Современ. дирижеры. Москва, 1969;
4. Скоробогатько Н. Нотатки оперного концертмейстера. К., 1973.

Бібліографічний опис:

Орлов Олександр Іванович / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75831>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).